

Een huwelijk voor prutsers

Preek over psalm 32:8

Te lezen: Psalm 32

Trouwdienst Ludo Swool en Bea Venetiën

15 augustus 1984

Bea en Ludo,

Vanaf vandaag zijn jullie in het leven samen op stap. Voortaan delen jullie je levensweg. Jullie zijn het huwelijkspad opgegaan. In de tekst uit Psalm 32, die jullie gekozen hebben voor deze dienst, is ook sprake van het gaan van een weg. God zegt daar tot mensen: 'Ik leer en onderwijs u aangaande de weg die u moet gaan.' Dat zegt God vanmiddag ook tegen jullie, over de weg die jullie samen gaan: 'Ik wil je leren hoe je die weg moet gaan.'

De Here God heeft het over 'leren', 'onderwijzen'. Dat doet denken aan school. We hebben allemaal op school gezeten, of zitten er nog op. Sommigen denken met plezier aan school. Anderen niet. Maar één ding hebben we op school allemaal wel door gekregen: Er zijn dingen in het leven die niet vanzelf gaan. Lezen en schrijven en rekenen en nog heel wat meer, dat waait je niet aan. Dat moet je leren. Daarin moet je onderwezen worden.

Ook samen man en vrouw zijn dat gaat niet vanzelf. Sommigen moeten nu misschien even lachen. U hebt gelijk. Heel veel gaat hierin natuurlijk wel vanzelf. Man en vrouw zijn zit je gewoon in het bloed, om het zo te zeggen. Ik denk niet Bea, dat je moeder of één van je zussen hebt moeten leren hoe je Ludo lief moet aankijken! Dat ging vanzelf. Maar niet alles gaat vanzelf, tussen een man en een vrouw. Zeker niet op de lange duur. Als je lief en leed samen jarenlang gaat delen. Als je in een huwelijk samen op pad bent. Dat gaat niet vanzelf goed. Dat moet je willen leren. Je moet een huwelijk niet romantiseren. Romantiek is heerlijk. Het hoort er bij. Zoals bij elke zomer toch wel een paar van die heerlijke avonden horen waarin je zomaar buiten in de tuin of op het balkon kunt blijven zitten tot het donker is en je de maan en de sterren boven je kunt zien. Zo'n heerlijke romantische avond heeft iets vanzelfsprekends. Alsof het nooit anders kán. Die romantiek hoort ook bij het huwelijk. Maar een huwelijk gaat daar niet in op.

Je moet heel nuchter over het huwelijk willen zijn. Wie gelukkig getrouwd wil zijn, moet beginnen heel nuchter over het huwelijk te willen zijn. Net zo nuchter als je over jezelf moet durven denken en praten. Je moet een huwelijk ook niet idealiseren. Samen op pad gaan door het leven is nooit een gemakkelijke oplossing voor de problemen die je zelf hebt. Veel sprookjes en liefdesromans eindigen met: 'En zij leefden nog lang en gelukkig.' Toen de geliefden elkaar eindelijk hadden was het ideaal bereikt. De droom was werkelijkheid geworden. Nu kon het eenvoudig niet meer misgaan. 'En zij leefden nog lang en gelukkig.'

Een huwelijk is niet de ideale oplossing voor moeilijkheden die mensen met zichzelf hebben. Zelfs niet de ideale oplossing voor eenzaamheid. Als een mens eenzaam is, heeft dat in negen van de tien gevallen te maken met eigen karakter en eigen problemen. Een ander mens kan daar nooit de oplossing voor zijn. Als je in een huwelijk samen op pad gaat kom je onvermijdelijk jezelf tegen. Je loopt vroeg of laat tegen jezelf op met al je eigenaardigheden en eigen problemen. Het huwelijk is geen ideaaltoestand, waarin voortaan alles vanzelf goed gaat. Getrouwd zijn moet je willen leren. Je moet willen leren wie je zelf bent, met al je hebbelikheden. Je moet willen leren met jezelf om te gaan. Je moet willen leren wie je man en vrouw eigenlijk is. Je moet willen leren van hem of haar te houden en trouw te zijn.

Psalm 32 is geen psalm die speciaal over het huwelijk gaat. Integendeel!, zou je zeggen als je hem leest. Die psalm heeft zo op het eerste gezicht ook weinig feestelijks. Het gaat er uitvoerig over 'zonde' en belijdenis van 'zonden'. De dichter zegt dat 'zijn gebeente wegkwijnt' en dat hij de hele dag jammert. Misschien dat iemand bij het voorlezen van die psalm wel gedacht heeft: moet dat uitgerekend vandaag nu allemaal gezegd worden? We zijn toch bij elkaar gekomen om met Bea en Ludo blij te zijn?

Psalm 32 is geen huwelijkslied. Het is nota bene één van de boetepsalmen! Er staan ook heel vrolijke dingen in die psalm. Ik had bijna gezegd: 'Toch staan er heel vrolijke dingen in die psalm!' alsof die vrolijke dingen een meevallertje zijn. Dat is niet zo. Het is een boetepsalm. Een lied waarin de dichter voor God geen stand ophoudt. Hij speelt tegenover God geen mooi weer. Hij gaat zich niet verontschuldigen voor een paar voorvalletjes waarin hij het er jammer genoeg, en door de omstandigheden, niet zo best heeft afgebracht. Hij zegt gewoon en zonder veel omhaal heel eerlijk, dat hij geen ideaal mens is en dat er veel in zijn leven scheef zit.

Het is een boetepsalm. En tegelijk staan er heel blijde dingen in. Het begint met tweemaal 'welzalig is de mens'. Dat is voor ons geval een beetje plechtstatige en dichterlijke uitdrukking. Maar het is wel zalig, en dat is niet niks! En de psalm eindigt heel feestelijk: 'verheugt u' en 'jubelt' en 'juicht'. En dat feestelijke en blijde is een meevallertje in deze psalm. Dat is niet 'en toch'. Het is niet 'ondanks' het feit dat het een boetepsalm is. Het heeft juist alles met elkaar te maken. Het een hoort bij het ander.

Bea en Ludo, dat is nu één van die dingen die God jullie wil leren op de weg die jullie nu samen gaan door het leven: als je samen gelukkig en blij wilt zijn, moet je af en toe boete kunnen doen. 'Boete' is een heel zwaar woord. Laat ik het wat gewoon proberen te zeggen: Als je samen gelukkig en blij wilt zijn, moet je af en toe heel gewoon en heel nuchter durven zeggen, dat je heus niet zo'n ideaal mens bent. Heel nuchter en eerlijk durven te zeggen: 'Ik ben fout geweest. Ik heb verkeerde karaktertrekken. Ik was niet eerlijk. Ik heb me toen onhebbelijk gedragen'. Er schuilt een geweldige blijheid in, als je dit eerlijk durft te zeggen. Tegen elkaar. En tegen God. Dat is 'boete' of 'belijdenis'. Het allemaal heel nuchter en heel eerlijk tegen God zeggen. En daar knapt je van op zeg! En daar knapt je huwelijk van op! Waarom knapt een mens daar zo van op? Daar zit iets in van een psychologisch effect. Het geeft een

geweldig gevoel van opluchting als je eindelijk eens durft te zeggen dat je verkeerd bent geweest.

Er zijn verhalen bekend van misdadigers die pas konden slapen toen ze ten lange leste een bekentenis hadden afgelegd. Maar er is veel meer aan de hand als je tegen God open en eerlijk zegt dat je fout zit en zo'n ideaal mens niet bent. Als je dat doet open je je leven voor God. En God opent dan zijn hart voor jou. En dan gebeurt er iets met je. De vergeving van God stroomt door je hart en neemt wat fout zit weg. De liefde van God stroomt door je heen geneest bittere gevoelens. De kracht van God stroomt door je heen en geeft je de mogelijkheid om in je eigen hart orde op zaken te stellen en om te gaan met je eigen karaktereigenschappen. En dan kan je samen verder. Leer van God, in alle dagen in je huwelijk, dat je zó samen op pad kunt zijn.

In vers acht is God een soort leraar of onderwijzer: 'Ik leer en onderwijs u aangaande de weg die u gaan moet; Ik raad u!' God als onderwijzer. God is niet een leraar die zijn lesje afdraait. Zulke leraren zijn er. Ze komen de klas binnen. Ze strooien hun wijsheid uit. Ze leggen uit hoe het allemaal in elkaar steekt. En daarna gaan ze weer. Ze draaien hun lesjes af. Het is allemaal waar wat ze zeggen. Maar het gaat buiten henzelf om. Ze hebben geen echt persoonlijk contact met hun leerlingen. Ludo, ik heb begrepen dat je op school andere leraren hebt leren kennen. Dat je op zoek bent gegaan naar het geloof in God, dat je in de baptistengemeente bent terecht gekomen, komt omdat je op de Mavo een lerares had die tijdens haar godsdienstlessen niet alleen maar wijsheid verkondigde, maar daar zelf met haar hart in betrokken was.

Zo is het nog veel meer met God, als Hij jullie leert hoe jullie je huwelijksweg samen kunnen gaan. Dan zegt Hij niet zomaar een aantal behartenswaardige dingen die wáár zijn. Maar dan is Hij er zelf met zijn hele hart bij betrokken. Let er eens op, hoe vers acht van begin tot eind luidt: 'Ik leer en onderwijs u aangaande de weg die gij gaan moet; Ik raad u; Mijn oog is op u'. die laatste woorden zijn de bron waaruit al Gods woorden voor jullie voortkomen: 'Mijn oog is op jullie'. Dat wil zeggen: 'Mijn hart gaat naar jullie uit. Ik ben elke dag met jullie, heel persoonlijk met jullie en jullie huwelijksgeluk bezig.' Dat wil zeggen: 'Ik heb mijn zoon, Jezus Christus, voor jullie naar de aarde gezonden. Hij is ook voor jullie gestorven en opgestaan, zodat jullie, ieder persoonlijk en samen als man en vrouw, gelukkig kunnen leven.' Als God jullie dat leert over de weg die je samen gaat: 'Durf dat tegen elkaar en tegen mij te zeggen dat je een zwak mens bent die het af en toe verprutst', dan kan God er voor jullie zijn, met zijn hart vol goedheid. Alle dagen van jullie leven samen.

amen